

HIERONYMUS.

EUSEBIOΣ.

EUSEBIUS.

postea adhuc eam gentiles Machabæorum tempore tenuerunt, i Machab. xv. vs. 39, 40. è quo loco etiam colligimus fuisse sitam non admodum procul Jamnia & Philisthæorum Satrapiis, atque adeo nec procul Simeonitarum sorte.

¹ GAEDUR, in tribu Juda: hodieque vocatur Gedrus vicus prægrandis in decimo milliario Diospoleos pergentibus Eleutheropolim.

² GAGADDA, ubi aquarum torrentes sunt. Est autem in solitudine.

³ GAI, in solitudine, castra filiorum Israël, & usque hodie Gaia urbs dicitur Palestina juxta civitatem Petram.

⁴ GAI, in Moab, quod interpretatur vallis Moab juxta Phogor, ubi sepultus est Moyses.

⁵ GAI, juxta Bethan & Bethel, quam expugnavit Jesus rege illius interfecto: habitavit in illa quondam citra Jordanem Amorrhæus: nunc desertus tantum ostenditur locus.

⁶ GAI, vallis sive præruptum.

⁷ GALAAD, mons ad quem septimo die profectiois è Charris Jacob profugus venit. Est autem ad tergum Phœnicis & Arabiae collibus Libani copulatus, extenditurque per desertum usque ad eum locum ubi trans Jordanem habitavit olim rex Seon Amorrhæorum. Cecidit supradictus mons in sortem filiorum Ruben, Gad, & dimidia tribus Manasse. Sed & Hieremias loquitur: Galaad tu mihi initium Libani; à quo monte & civitas in eo condita sortita est vocabulum, quam

Γεδούρ, φυλῆς Ἰούδα. καὶ νῦν ἐστὶ Κέδρς κάμη μεγίστη ἀπὸ τῶν σημείων Διοσπόλεως ἀπὸντων Ἐλευθερόπολιν.

Γαδγαδὰ, ἐντα χερμαῖροι ὑδάτων, τόπος ἐπὶ τῆς ἐρήμου.

Γαί ἐπὶ τῆς ἐρήμου, σταθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ ἐστὶ εἰς ἐτὶ νῦν Γαία, πόλις τῇ Πέτρᾳ παρακειμένη.

Γαί, φάραγξ τῆς Μωάβ, ἐγγὺς οἴκῳ Φογὼρ, ἐντα ἐθαψαν τὸν Μωϋσῆν.

Γαί, ἥτις ἐστὶ πωλησίον Βηθὰν καὶ Βαιθὴλ, ἣν ἐπολιόρχησεν Ἰησοῦς τὸν βασιλέα αὐτῆς ἀνελόν. ἐστὶ δὲ νῦν ἐρημος. κατάρχει δὲ αὐτὴν τὸ παλαιὸν ὁ εἶσω τοῦ Ἰορδάνος Ἀμωρραῖος.

Γαί φάραγξ.

Γαλαὰδ, ὄρος εἰς ὃ κατήντησεν Ἰακώβ φεύγων τὸν Λαβὰν ὁδὸν ἀνύσας ἡμερῶν ζ'. ἀπὸ Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας. καί ται δὲ ἐπὶ τὰ νῶτα τῆς Φοινίκης, καὶ τῆς Ἀραβίας, καὶ συνάπλων τῷ Λιβάνῳ παρατείνει διὰ τῆς ἐρήμου μέχρι τῆς ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην Πέτρας, ἐν ᾗ κατάρχει Σηὼν ὁ Ἀμωρραῖος. τοῦτο δέδοται εἰς κληρὸν τοῖς υἱοῖς Ρ'εβὴν. καὶ Γαλαὰδ πόλις ὁμώνυμος τῷ Λιβάνῳ τῷ ὄρει ἐν αὐτῷ κειμένη, ἣν ἔλα-

GEDUR, tribus Juda. Nunc est Cedus vicus maximus in decimo milliario abeuntibus Diospoli Eleutheropolim.

GADGADA, ubi torrentes aquarum, locus in solitudine.

GAI in eremo, statio filiorum Israël. Et est usque hodie Gaja civitas Petrae (civitati) vicina.

GAI, vallis prærupta Moab, prope domum Phogor, ubi sepelierunt Moysen.

GAI, quæ est juxta Bethan & Bethel, quam expugnavit Jesus, rege ipsius interfecto. Est autem modo desertum. Eam porro quondam incoluit, qui cis Jordanem erat, Amorrhæus.

GAI vallis.

GALAAD, mons, ad quem devenit Jacob cum fugeret Laban, via confecta septem dierum è Charrhan urbe Mesopotamiæ. Situs est ad tergum Phœnicis & Arabiæ, & conjunctus Libano extenditur per desertum usque ad Petram quæ est ultra Jordanem, in qua habitabat Seon Amorrhæus. Hic (mons) datus est in sortem filiis Ruben. Et Galaad civitas ejusdem nominis cum Libano monte in eodem sita, quam cepit ab Amorrhæo Galaad filius Macher filii Manasse.

N O T A.

1. Hæc vox aliquantulum est corrupta, est enim posita pro Gedor in versione nostra, Jos. 15. v. 58. Vicus porro ille inter Diospolim & Eleutheropolim alius omnino est ab altera Gedor, de qua paulò ante. BONFRERIUS.

2. Hæc Gadgad in versione nostra appellatur una è mansionibus in deserto, Num. 33. v. 32. Deuter. 10. v. 7. Quod autem additur de aquarum torrentibus, id Scriptura non asserit de hujus mansionis loco, sed de sequenti Jetebatha, Deuter. 10. v. 7. IDEM.

3. Hæc mansio in versione nostra appellatur, Num. 33. v. 44, 45. *lie abarim*; ibi enim Septuaginta Interpretes habent *Gai*: quæ vox quantopere à voce illa, quæ in versione nostra habetur, diffideat nemo non videt, ut nonnemini fortè subeat mirari unde tanta diversitas. Vox Hebræa est *עֵינַבְרִים* *lieabarim*, ut expresse Hieronymus, quæ vox composita significat *tumulos transituum*: at v. 45. ibi supra prior vox tantummodo *עֵינַב* *lim*, hoc est, *tumuli*, sine regimine ponitur: fin vocem hanc in regimine accipias, & nihilominus vocem posteriorem tollas, primamque litteram P ut G pronunties, quomodo in nominibus propriis illud exprimunt Septuaginta Interpretes, faciliè ex *עֵי* *lie* mutatis aliquantulum punctis fiet *Gai*. IDEM.

4. De hac habes, Deuter. 34. v. 6. ubi versio nostra habet *in valle*, Septuaginta habent *ἐν γαί ἐν Γαί*, ut hic legit Eusebius, & etiamnum habet Romanus codex, pro quo cæteri codices nunc habent, *ἐν γῇ ἐν τῇ γῇ* *in terra*. Fortè utrumque legi debuit, *ἐν γαί ἐν γῇ* *Μωάβ. ἐν Γαί ἐν τῇ γῇ* *Moab*: ita enim habet Hebræus codex, pro quo Hieronymus etiam dixit *in valle in terra Moab*. Porro *Γαί* Hebræis vallem significat, sed ut liquet, longè est diversa hujus vocis in Hebræo scriptio à præcedenti. Legimus etiam apud Ammonitas *Hai*, apud Interpretes Septuaginta *Gai* dicta, Hieremias 49. v. 3. IDEM.

5. Hæc in versione nostra *Hai* scribitur, & in Hebræo per y exprimitur, de qua & supra in *Agai* dictum est. De situ urbis *Hai* habes Jos. 7. v. 2. ubi dicitur esse *juxta Bethaven* (pro quo hic *Bethan* ponitur) ad Orientalem plagam oppidi Bethel. Hujus urbis à Josue facta expugnatio habetur, Jos. 8. IDEM.

6. Vallem haud dubie significat Hebræica vox *עֵי* *Ge*, sed communis est hæc vox non singularis & propria. IDEM.

7. Quando, qua occasione, & à quo mons iste nomen accepit, habes Gen. 31. v. 47, 48. Quod autem hic videtur asseri montem hunc extensum fuisse usque ad sortem tribus Ruben, difficile videtur, cum Arnon torrens ex Arnone rupe, quæ extrema montis istius *Galaad* occupabat, derivaretur, & in ejus ripa jam esset Aroër, quæ in tribu Gad sita erat, tribus autem Gad tribu Ruben esset borealior. De eodem monte vide quæ à nobis dicta, Gen. 31. v. 21. Tota regio adjacens trans Jordanem à monte etiam *Galaad* dicta est, sed præcipue fors illa quam possedit dimidia tribus Manasse Trans-Jordanina, quandoquidem præcipue ei montis parti in qua sedes à Jacobo Patriarcha cum Labano initum fuerat, nomen *Galaad* adhæserit; alibi verò aliis ferè nominibus significaretur, ut indicatum à nobis est, Gen. 31. v. 21. Ulterius tamen etiam nomen *Galaaditidis* ad tribum Gad aliquando extenditur, ut ejus regio etiam eidem monti adjaceret. Denique subinde eo nomine etiam tribus Ruben comprehenditur, ita ut tota regio Trans-Jordanina eo nomine significetur; sed hoc fusiore significatione & minus proprie, cum non videatur fors tribus Ruben ei monti conjuncta fuisse. Quod autem hic dicitur de civitate *Galaad* sic dicta, quòd in eo monte esset condita, vereor ne non satis solidè dictum sit: nusquam enim è Scriptura hæc civitas probari potest, et si fortè in eam rem adferri possit locus, Judic. 12. v. 7. ubi Jephthe dicitur sepultus *in civitate sua Galaad*: verum, ut ego ad eum locum explico, *Galaad* ibi genitivi casus est, atque adeò regionis, non civitatis nomen est. Sed & illud magna difficultate non caret, quòd Eusebius & Hieronymus dicant *Galaad nepotem Manasse istam civitatem de manu Amorrhæorum cepisse*, quandoquidem iste *Galaad* jam pridem in Ægypto esset mortuus, cum Israëlita Terram Promissam occuparent. Neque verò hæc difficultas faciliè evacuetur, nisi *Galaad* nomine ejusdem *Galaadis* posteritatem intelligas. IDEM.

8. Pro *Kides* ex Hieronym. repone *Γεδρς*. IDEM.

1. Hæc